

Jonnakalt maal

Evelin Tiirik murastelane

Ikka linnast töölt tulles vastame telefonikõnele autoroolis, et „ma juba sõidan maale“ või „ma juba olen maal“. Pood on meil ukse all ja vilkuv reklaam vaatab kõõgi aknast sisse, ise võistlemas imelise päikseloojanguga, mis metsatukka vajub. Hommikul ärgates astume uksest välja ja surume varbad kastesse murusse. Meie veel teame, mida tähendab sõna muru, linnalapsed enam ei tea. Kurb aga tõsi. Kas me oleme siis maal või linnas?

Meil siin Murastes on väga hästi, olemegi jonnakalt maal, lapsed on õues ja metsas terve päev läbi „kadunud“ ja pahandusest sünnib imeline onn puude otsas. Metskitse nägime ka. See oli äge...

„Ema, võtame hobuse,“ - jah, see on nüüd vähe keeruline lugu. Kunagi oli mõisatallides mitu suksut, et mõisapreil saaks kirikusse. Täna on mõisatallides hoopis korterid. Aga tunne maal olemisest on alles. Murastes on loomi peetud aegade algusest peale, minu enda karjas käimise lugu on pärit siit samast Muraste mõisa õue pealt. Praegu tühjalts seisvas vanas mõisahoones, kus

praegu vaid küttepuid ja koli hoitakse, peeti nõuka ajalgi lambaid ja sigu. Suured poisid käisid õhupüssidega rotte püüdmis samal ajal, kui lambad olid karjamaal heina söömas ja siga nautis peedilehtedega kõrti. Sigu peeti palju - nii kahekümne ligi. See aeg sai otsa. Kanu ei mäleta, et oleks laudas olnud aga õnneks peetakse kanu täna. Airi on Murastes pidanud kanu juba mõne aasta jagu. Katre teab rääkida, et kukked kirevad suvilate juures ja teatavad varjastest hommikutunnist. Aule on aga meie küla vist kõige noorem taluperenaine, tal on kolm kana, kes nüüd kõik ilusasti on munele hakanud. Kukke pole veel hetkel plaanis võtta, ehk edaspidi. Eks tal ole nende Kikastega oma lugu rääkida, sellest uutes leheveergudes.

Me elame maal, me oleme tulnud suurest linnast siia, et lapsi kasvatada, loodust nautida, et olla maal. Koer saab siin õues ringi joosta, õösel end hingetuks haukuda, kana kaagutada ja naised metsast karulauku korjata. Kass kõnnib ringi ikka omapäi. Meil on siin elu täitsa lill. Head jonnimist maal ja loodusega ühte hoidmist.

Muraste külaseltsi kogukonnateenuste hinnakiri

	Teenuse hind Muraste külaseltsi liikmetele**	Teenuse hind mitteliikmetele
Sõiduauto haagis * vt lisa 1		
- 4 h	5 €	10 €
- 8 h	10 €	15 €
- 24 h	20 €	25 €
Lisatund	1 €	2 €
Pikem aeg	Kokkuleppel	Kokkuleppel
Tagatis	10 €	40 €
Telk 3x3 pop-up (2 tk) * vt lisa 2		
- 24 h	20 €	25 €
Generaator * vt lisa 3		
- 24 h	20€	25 €
Tagatisraha	10	40
Laud pinkidega * vt lisa 4		
- 24 h	5 €	10 €
Helitehnika komplekt koos transpordi, paigalduse ja mahavõtuga * vt lisa 5		
- 6 h Muraste ja lähiumbrus alates 15 km lisandub transporditasu 1€/km	100 €	150 €
Paeplatsi kasutamine		
- peresündmuste läbiviimiseks	Soovituslik annetus 10-20 €	Soovituslik annetus 15-25 €
- komertstegevuste läbiviimiseks	Kokkuleppel	Kokkuleppel
Sündmuste korraldamine		
- matkad, sünnipäevad, kokkutulekud (jne) ja tegevustega sisustamine; (näomaalingud, kostümeeritud tegelased jne), toitlustamine	Kokkuleppel	Kokkuleppel
Muud teenused		
- Kuulutuse/plakati kujundus	Alates 35.-	Alates 40.-
- Reklaami avaldamine (vt reklaami korda)	10.-	10.-
Ruumide kasutus		
- Kogukonnakeskuse ruum (tööpäev, kuni 1 h)	5.-	10.-
- Kogukonnakeskuse ruum (puhkepäev kuni 1 h)	10.-	20.-
- Kogukonnakeskuse ruum (E-R 9-17 kuni 8 h)	20.-	40.-
- Lisatund	5.-	10.-
- Kogukonnakeskuse ruum (L-P 9-17 kuni 8 h)	30.-	50.-
- Lisatund	10.-	20.-
- Dataprojektor/ekraan /1 h	5.-	8.-
- Pabertahvel, kord	7.-	9.-
- Kõõgiinventari kasutus kuni 25 inimest	10.-	20.-

* Muraste külaseltsi juhatusel on õigus muuta nimetatud teenuste tasu või vabastada tasumisest taotleja põhjendatud avalduse põhjal (hea tegevus jne)

** Muraste külaseltsi liikmetele mõeldud soodustused ei laiene Muraste külaseltsi võlglastele.

MURASTE KÜLASELTS ANNAB TEADA:

SÕIDUAUTO JÄRELHAAGIST SAAD LAENUTADA NÜÜD KA MURASTES!

HAAGISE MÕÖDUD 1500X3000, PORTE H 42 CM, PLASTIKKAAS H 1 M, KANDEVÕIME 470 KG

KÜLASELTSI LIIKMETELE
4 h = 5€
8 h = 10€
24 h = 20€

TEISTELE
4 h = 10€
8 h = 15€
24 h = 25€

LAENUTAMISEKS OLEMAS KA BENSIINIGENERAATOR, 3X3 TELGID; HELITEHNIKA, LAUD PINKIDEGA.

TÄPSEM INFO WWW.MURASTE.EE
BRONEERIMINE JA INFO TEENUS@MURASTE.EE,
TEL 5253128

NÄOMAALINGUD
UULO DURAIN
Unistused täiskasvanutele!
Tel +372 55 31216 www.uulo.ee

iga pidu - iga vanus - iga nägu

REVALIA TANTSUKOOL ja HELEN KLANDORF-SADAM ootavad Teid täiskasvanute seltskonnatantsu kursustele!

KOHT: Muraste Kooli aatrium

JÄTKUKURSUS: 22. märts–10. mai 2016 (8 teispäeva õhtut), kell 18.30–19.45

KURSUSE TASU: 65 EUR inimene
Algkursusel õpitule lisanduvad cha-cha-cha, tango, rock'n roll

UUS ALGAJATE intensiivkursus: 17. mai–24. juuni 2016 (5 teispäeva õhtut) kell 18.30–19.45

KURSUSE TASU: 40 EUR inimene

TANTSUD: aeglane valss, viini valss, fokstrot, rumba, džaiiv

INFO ja REGISTREERIMINE: helen@tkrevalia.ee või tel 510 9493 www.tkrevalia.ee

Seller

PERERESTORAN TABASALUS

Klooga mnt 6a, Tabasalu, Harjumaa | Tel +372 609 6792
restoranseller@gmail.com | FB restoranseller

Väljaandja: Muraste külaselts, www.muraste.ee
Toimetaja: Aule Kikas (tel 5253128, kogukonnakeskus@muraste.ee) koostöös külaseltsi juhatusel.
Kujundus ja küljendus: Bitt&Piksel OÜ
Trükk: Actual Print OÜ
Reklaamid ja kuulutused ning kaastööd ja ettepanekud teemade kohta saata kogukonnakeskus@muraste.ee, info tel 5253128.

Meie Muraste

Koos teame rohkem, koos teame rohkem, koos muudame küla paremaks.

Kevad 2016

Foto: Tantsuvahetund

Esimesene kooliaasta lõpusirgel

Priit Jõe

Muraste Kooli direktor

Muraste Kooli esimene kooliaasta hakkab lõppema. Usun, et paljud külaelanikud on näinud lapsi kooli ümbruses toimetamas - olgu selleks siis pikk õuevahetund või õuesõppe päevad, kus lastel on võimalus tavapärasest rohkem aega looduses veeta. Või olete kuulnud hoopis projektõppest, mis töö tavapärasesse kooliellu eluvast ja vaheldust nii lastele kui ka õpetajatele? Ehk olete ka ise jõudnud juba Muraste Kooli klassi ees oma teadmisi lastele jagada? Kindlasti on nii mõnedki lapsevanemad murdnud pead selle üle, mida küll välja lugeda õppimist toetavate hinnangute sisust, pole see ju lihtsalt numbrite võrdlemine. Käesolevas artiklis ei taha ma peatuda nendel mainitud teemadel, vaid heita pilk tulevikku suunas ning kutsuda teid meiega kaasa mõtlema ja tegutema.

Enne kooliaasta algust mõtisklesid tulevased Muraste Kooli lapsevanemad, millisenad nad uut kooli näha sooviksid. Tulemuseks oli neli märksõna: looduskeskkond, rahvuslik- ja multikultuur, terved eluviisid ja koostöö. Neid väärtusi silmas pidades oleme seni ka oma tegevusi kavandanud. Õpetajaskonnaga alustasime kooli pikaajalisemate arengusuundade sõnastamist, et määratlada täpsemalt Muraste Kooli olemus ja eripära. Arvesse võtame kindlasti Eesti 2020

elukestva õppe strateegia ühe olulise prioriteedi, muutunud õpikäsituse rakendumise. See tähendab muuta kooli nii õpilasele kui õpetajale meeldivamaks ja tänapäevasemaks, sest võimatu on õpetada, kui õpilastel on huvipuudus. Oleme läbi töötanud maailma parimate koolimudelite praktikad ning mõtestanud enda jaoks lahti head mõtted, mida kasutada meie koolis. Sellele kogemusele tuginedes oleme kindlad, et võimalikult paljude huvigruppide (lapsevanemad, kogukonna eksperdid, ettevõtjad, ülikoolid, kohalik omavalitsus, jne) kaasatus õppetöösse ning iga õppiija individuaalse arengu toetamine tagab silmapaistvad tulemused nii lapse akadeemilistes teadmistes kui ka sotsiaalsetes oskustes. Enne uut õppeaastat valmivas arengukavas ei soovi me näha idealistlikult kõlavaid sõnakõlke, vaid ajaliselt saavutatavaid ning piisavalt ambitsioonikaid eesmärke. Samuti peame mõtlema kooli visuaalsele identiteedile. Sellest lähtuvalt oleme välja kuulutanud logokonkursi, et leida koolile esinduslik ja pilkupüüdev logo. Ootame huviga kõiki ideekavandeid maiku lõpuni

ja täpsema info saamiseks pöörduge julgelt kooli poole.

Mida toob uut uus õppeaasta? Aprillikuu viimase nädala ühel õhtul askeldasid paljud lapsevanemad kooli ümbruses. Nimelt meisterdati kooli tulevase aja jaoks peenrakaste. Kooliaia eesmärk on suurendada õpilaste teadlikkust tervislikust toitumisest ja uurimisalaste töödega olulisusest. Iga klass saab endale oma peenrakasti ning nii tekib neil võimalus tegeleda praktiliste ja uurimisalaste töödega mitte ainult klassi seinte vahel, vaid vahetult looduses. Kooliaia loomine on üks kaheksast keskkonnateadlikku mõtteviisi tõstvast tegevusest, millele 2016/2017 õppeaastal tähelepanu pöörame. Ehk tulemas on üks roheline aasta. Siit ka teine üleskute: head kogukonnaliikmed, selle aasta sügisel ootame kõiki, kes oma (maa)kodu puu- või juurvilja aedadest korjab väga rikkalikku saagi, tooma ülejäägi, mida omatarbeks ei vajata, kooli meie lastele. Ikka selleks, et septembris-oktoobris jõuaks õpilasteni taimekaitsevahenditega pritsitud Poola õuna või Hollandi pini asemel kodus kasvatatud maitsev villi.

Nautigem käesolevat kevadet, liikugem palju õues ning hoidkem kogukonnatunde tõelist jõudu ja väärtust.

Tulekul

MAI

7. mai kell 11 Teeme ära! Talgud.
12. mai kell 19 Muraste külaseltsi üldkoosolek, Muraste koolimajas.
19. mai kell 18 Fa Studio kevadkontsert "Laulupai läks rändama", Muraste koolimajas.
21. mai laste tantsulaager kõigile soovijatele, Muraste koolimajas.
28. mai Muraste lennukas perepäev
30. mai kell 19 Muraste Liikumisklubi "Lihtsalt liikuma" 3. sünnipäeva ühisliikumine.

JUUNI

11. juuni Harku valla külade päev, Väana-Jõesuus (korraldaja Suurupi Selts)
23. juuni Jaaniõhtu Muraste paeplatsil.
18. juuni Mummi trahteri 13. sünnipäev. Tantsuks "Väike Mees" ehk "Meie Mehe" väike vend!

Uuri lisa meie kodulehelt www.muraste.ee

KOHTUME LOODUSES!

Muraste Looduskool korraldab retki laste sünnipäevade ja ka täiskasvanute ürituste loodushariduslikuks sisustamiseks. Professionaalsete retkejuhtidega loodusmatk ning grillivõimalus looduskooli õuel. Kuna looduskooli graafik on tööpäevadel hõivatud koolide ja lasteaedade rühmadega, siis kevadel on vabad veel ainult puhkepäevad. Juunist augustini on vabu aegu ka nädala sees.

Küsi lisa: Karoliina Juurik: karoliina.juurik@gmail.com
www.murastelooduskool.ee

Ajalehte „Meie Muraste“ ehk projekti „Kogukonna hääl kajama“ rahastab Siseministerium kohaliku omavalitsuse programmi vahenditest.

Mõtisklus

Andrus Saliste

Muraste külaseltsi juhatuse esimees

Seitset on peetud tihtilugu maagiliseks numbriks. Küll seostatakse seda õnnega, küll ajaperioodiga, mis lõpetab ühe, et alustada uut. Igatahes on Muraste külaselts saanud äsja seitsmeks ja ühe külaseltsi jaoks on seda päris palju. Külaselts on kasvanud liikmeskonna osas algusaastast

6,5 korda ning arenenud oluliselt professionaalsemaks organisatsiooniks kui seda alustades osati oodata.

Erika Espo on kirjutanud ühe vahva luuletuse :

Nädalal on seitse poega.

Pisut erineva moega.

Tubli poeg on esmaspäev,
töökam temast teisipäev,
kangem kõigist kolmapäev,
nobedam neist neljapäev,
reede reibas rahulik,
läupäev lausa lustlik,
pühapäev see kõige vanem
puhkust veetma kõiki paneb.

Seitsme aastaga on saavutatud palju ja käesoleva aasta võiks olla vahepeatus, kus loome enda külale uusi sihte. Mõtiskleme hetkeks tehtu üle ning laseme fantaasia valla ja paneme kõik põnevad mõtted paberile. Võimalustest ja lahendustest ilmselt puudu ei tule, lihtsalt tuleb sihid vajadusepõhiselt ning eesmärkidega kooskõlas ritta seada ja kokku kogutud vajadustest sättida järgmine tegevusplan. Käesoleval aastal on plaanis ka uue Muraste küla arengukava loomine kuhu ootame kõikide külaelanike panust. Käesoleval ajal kehtiva arengukava eesmärgid on üsna suurel määral täitunud ning juba ainuüksi see nõuab arengule orienteeritud küla jaoks olulist tulevikku suunatud tegutsemist. Panustamist tervelt küalt. Koos tegutsemisel on suur jõud. Olgu selleks siis mõne kohaliku tee parendamine või Klooga-Rannamõisa maantee liiklusolukorra muutmise lahendusele kaasa aitamine. Millised on meie soovid, millist elukorraldust ja võimalusi tahame järgmise seitsme aasta jooksul meie kodukülas näha. Milliseid teenuseid ja tegevusi suudame ise luua ning millist kompetentsi on meie küla inimestel oma küla inimestele teistelegi jagada. Kas küla heakord ning küla tänavapilti saaks luua lõbusamaks ning kodusemaks, kas busispeatused kohaks, kust laia maailma suundudes tahaks kindlasti tagasi tulla, kas pääs mereääred võiks olla läbimõeldum ning valutum, kas võiksime saada rahva- ja/või terviseportimises aktiivsemaks külaks, kas lisaks laste mänguväljakutele võiks luua ka eakatele mõeldud treeningplatse, kas võtaks kätte ja looks kogukonna raamatukogu, paneks tööle asjaliku hankekeskonna, mille abil lahendaks kergemini nii kütte kui ka näiteks telvekartuli hanked hea näide nii Peipsi sibula hange kui ka korstnaühkimise hange), kas võiks luua külas kompetentsikeskkonna, kuhu külateenustena meie oma inimeste oskused kaardistada – olgu selleks siis ratta parandamine või santehnika oskus, matemaatika õpetamine või tubade koristus, heki pügamine või arvutiabi. Mõtteid on palju, kindlasti on külas olemas ka teostada tahtvaid inimesi – selleks on endast vaja lihtsalt märku anda ja võin ütelda omast käest: on ikka hea tunne küll kui oled oma koduküla jaoks midagi vahvat ära teinud!

Küla on rikkam poe ja tankla võrra, külas on kool, mis meie lastele annab parima võimaluse kodulähedase haridustee alustamiseks. Küla rahvaarv kasvab, nii siinsete perede suurenemise abil kui ka Murastesse elama tulevate perede arvelt. Eie olde haruldane kui külaseltsi juhatuse liikmetele helistatakse küsimusega, et plaanitakse tulla Murastesse elama ning uuritakse siinse küla tegevuste ja toimimise kohta. Rõõm on näha kuidas järjest tühjad krundid täis ehitatakse ning küla kasvab üheks tervikuks. Eesti suurima rahvaarvuga küläna peame ka panustama lisaks arengule üksteise hoidmisesse. Kõige lihtsamaks võimaluseks on naabrivalve ning külasisese liikluse mõistlikkuse tagamine. Kui nüüd ikka hästi järgi mõtelda, siis ega sellel autoga või mootorrattaga kiirustamisel ikka ühtegi head põhjendust ei ole. Ja kui naabri juures toimetab mõni tundmatu tegelane, siis piirkonna konstaablile helistamine ei tee seda oma rahakotti küll kuidagi õhemaks. Kusutme jätkuvalt üles ikka märkama, ennetama, arengusse panustama, tänaval teretama ning naeratama. Naeratus on parim viis tagada ka omale parem enesetunnel!

Päikesepaneelid on tuleviku energia

Hannes Reinola

Solar4You OÜ juhatuse liige

Muraste elanik

Tänasel päeval oleme me olukorras, kus tuginedes Euroopa Liidu Hoonete energiatõhususe direktiivile peavad alates 01.01.2021.a. kõik uusehitised, sh eramud ja korterelamud olema kas ligninull või nullenergia hooned ehk lihtsamalt öeldes peavad kõik hooned suutma toota nii palju energiat kui nad ise ära tarbivad. Teadupoolest on üks olulisemaid energialiike kodumajapidamises elekter, mis on aga suhteliselt kallis kui seda börsilt osta ning millele lisanduvad veel pea kaks korda suuremad võrgutasud.Kui aga hakata ise elektrit tootma, siis mitte ei saa me ainult tasuta elektrit, vaid kaotame ka kõik võrgutasud. Ülejääva toodetud energia, mida ise ei suuda ära tarbida, ostab Elektrilevi meilt ära. Lisaboonusena makstakse iga toodetud kwh eest 0,0537 senti taastuvenergiatasu ja seda 12 aasta jooksul, kui liituda enne 31.12.2017 - see kuupäev on kirjas täna kehtivas elektrituruseaduses.

Solar4You OÜ on tegutsenud päikesepaneelide turul Eestis 4 aastat ehk sisuliselt selle valdkonna algushetkest alates. Omame enam kui 120 eramajale ja 4 suurele ärihoonele päikesepargi rajamise kogemust. Tuginedes oma kogemusele võime öelda, et viimastel aastatel on inimeste huvi teema vastu oluliselt kasvanud ning seetõttu puutume oma töös kokku mitmete erinevate küsimustega. Huvipakkuvad ja olulisemad on siinkohal koos vastustega välja toodud.

Majaomanikuna oleks minu esimene küsimus, kas mul on üldse mõtet hakata tegelema päikesepaneelide projektiga? Kui suur peab olema minu energiarajamine, et mul on mõtet hakata tegelema ise päikesest energiatootmisega?

Jah, ikka on, sest tegelikult ei ole päikesepaneelide paigaldamisel enda poolt tarbitaval energiakogusel alampiiri ja täna kehtiva seaduse järgi saab mikrotootja (kuni 11 kW) ülejääva koguse elektrilevile võrku tagasi müüa. Väga oluliseks teguriks on loomulikult ka roheline mõtlemine ja taastuvenergia kasutamine ning päikesepaneelide puhul on tegemist sisuliselt ainukese investeringuga, mis hakkab majaomanikule kohe esimesest päevast raha tagasi tootma.

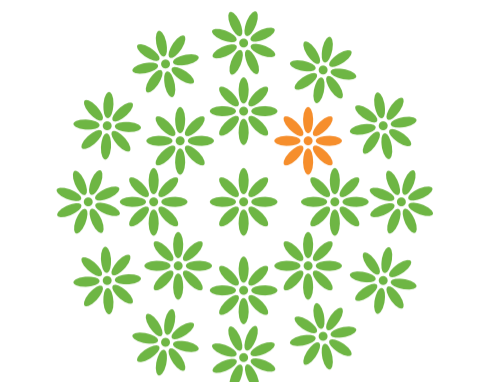
Kas maja ja krunt peab vastama mingitele eeldustele, et seal oleks võimalik teostada efektiivset elektrienergiatootmist päikesepaneelidega?

Kui paigutata tootmiseadmed e. päikesepaneelid katusele, siis soovitav on nad võimalusel paigaldada otse lõunasuunda, siis on nende tootlikkus kõige suurem, võib ka paigaldada väikese nurga alla kas siis ida või läänesuunda aga siis tuleb arvestada sellega et tootlikkus võib olla natuke väiksem, väga oluline on aga jälgida, et paneelidele ei langeks peale mingit varju, kas siis puud, korsten, lipumast vms. Samas kui on aga krundil ruumi, siis võib paneelid paigaldada ka maapinnale.

Millise reegli järgi saan teada vajatava investeeringu orienteeruva suuruse?

Otsest reeglit siin ei ole, sest see sõltub paneelide tüübist ning ka katuse

Austatud Muraste külaseltsi liikmed, head Muraste sõbrad

MURASTE
LOODUS KODUS

Palume Teid osalema Muraste külaseltsi üldkoosolekul, mis toimub neljapäeval, 12. mail 2016 algusega kell 19.00 Muraste koolimaja aatriumis.

Päevakavas:

- Muraste külaseltsi 2015.a tegevusaruande kinnitamine;
2016. a tegevuste tutvustamine;
- Muraste külaseltsi põhikirja muutmine,
- Muraste külaseltsi juhatusse uute liikmete valimine
- Kohapeal algatud küsimused.

Vajalike materjalidega saab tutvuda meie kodulehel www.muraste.ee/ Külaselts/Üldkoosolek 2016

Koosolekule on retelutud kõik, kes tunnevad huvi meie külas toimuva vastu. Olete oodatud astuma külaseltsi liikmeks ning panustama oma hea energiaga külaseltsi (ja juhatuse) tegevuses.

Külaseltsi liige, Sinu osalemine üldkoosolekul on väga oluline! Kui Sul ei ole mõjuval põhjusel võimalik üldkoosolekul osaleda, siis palun tee volitus enda esindamiseks.

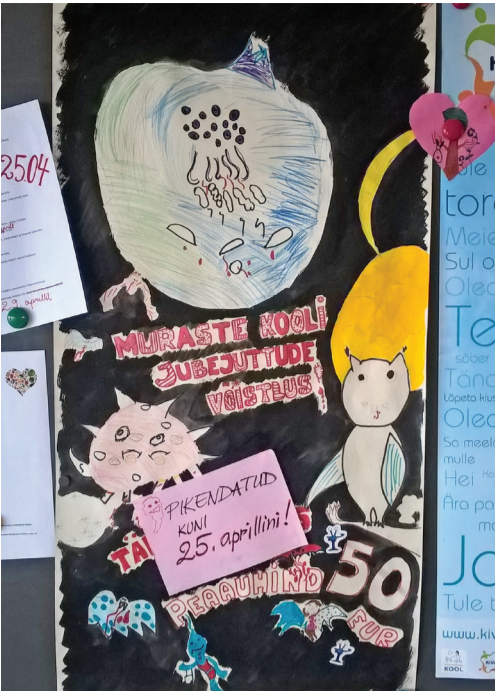
Käeliselt allkirjastatud volitus anna esindatavale isiklikult või toimetä see Muraste kogukonnakeskusesse hiljemalt koosoleku alguseks.

Digitaalselt digiallkirjastatud volitus saada e-postile muraste@muraste.ee.

Muraste külaseltsi liikmemaks on 10 eurot aastas ja need, kes pole veel jõudnud 2016. eest seda tasuda, palume kanda liikmemaks üle Muraste külaselts MTÜ kontole SEB EE901010220100157018. Paberarveid hakkame väljastama juuni alguses (neile, kel liikmemaks tasumata).

Pärast koosoleku lõppu, orienteeruvalt kell 20.30 filmiõhtu täiesti uue, alles 11. mail esilinastuva Eesti filmiga "Polaarpois". Filmiohtu on üldkoosolekul osalenutele tasuta. Lugupidamisega, Muraste külaseltsi juhatus

Täiendav info Aule Kikas, muraste@muraste.ee, tel 5253128

Jubejutud loetud ja auhinnatud

Eiiliki Toomere

Muraste kooli lapsevanem

Jubejuttude võistlus sai alguse kooli õpilaste Triini Marii (2a) ja Estrí (1a) mõttest korraldada selline konkurss, kus koolilapsed kirjutavad öudsaid või öudsalt naljakaid jutte ja siis saab neid koos lugeda. Emad-isad otsustasid laste algutatud toetada ja nii läksidki lapsed võistluse korraldamiseks koolidirektorilt luba küsima. Saanud nõusoleku, hakati jutte kirbama.

Koledaid ja hirmsaid jubejutte laekus võistlusele 53. Kohtunikokingu (koosseisus Priit, Katrin, Aule ja Riina ning Triin ja Aester emade ja ühe isaga) luges ja värises ning lõpuks tegi vägagi üksmeelse otsuse parimate osas. Piduilkul volbrieesel nõiapäeval anti üle tunnustused ägedamatele fantaaseerijatele.

Mõned lood olid nii vägevad, et on väärt kohe eraldi nimetamist. Kris Mattias (3. klass) sai kiidetud erakordselt laheda koomiksi eest; Karoliina (2. a klass) ja Elisabeth üllatasid varjuteatri videoga ning Joosep ja Aaron (4. klass) olid kirja pannud hirmägedate üksikajadega võistlustöö. Väga tubli oli Eliis (1. b klass), kes noorima tunnustuse pälvijana oli välja mõelnud ja kirja pannud väga öudsa ja laheda loo päris iseseisvalt. Hästi naljaka ja väga hästi teostatud jutu tõi konkreisle Rahel (3 kl).

Mullitaja saladus
Eliis, 1.b klass

Üks vieraastane laps oli toas. Ta nimi oli Mirtel. Ta nägi õues mullitajat ja ta küsis emmelt, kas võib õue minna? Emme ütles, et mitte täna. Praegu on kell 12 öösel ja tal on ammu uneaeg. Tüdruk tahtis ikka minna ja salaja. Kui emme oli magama läinud, siis läks Mirtel õue. Ta hakkas mulle puhuma. Mullid viisid Mirtelt koopasse. Koopas oli väga pime. Järsku sikutas midagi Mirtelt varrukast. See oli miljoni aastane kummitus. Kummitus ehmatas tüdrukut nii väga, et tüdruk kukkus musta kirstu. Sellest ajast ei olnud keegi teda näinud...

Õudne tädi
Rahel, 3. klass

Oli üks tädi, kes tahtis, et kõik teda kardaksid. Ta läks vana nõia juurde ja palus, et moor ta suust tuld purskama paneks. Seejärel läks naine koju ja oli endaga rahul.

Järgmisel päeval läks ta parki jalutama. Seal istus ta pingile ning purskas suust tuld. Kui lapsed teda nägid, võtsid nad pulgad ja panid viinerid nende otsa. Kõik lapsed tulid kohe vinkusid grillima.

Nii ei täitunudki naise soov, külla aga täitus laste unistus. Neil said ainult varsti viinerid otsa ja nad läksid poodi uute järele.

Agd vahepeal läks mütleke koju. Nüüd ei tahtnud ta enam hirmus olla. Ta oli jälle täitsa tavaline tädi.

Huviararingide ja spordiklubide jätkusuutlikusest

Tarmo Tulva

Eesti Kabeliidu president

Tarmo Tulva

Kultuuriministeerium ja Eesti Olümpiakomitee on sõnastanud üheks oma prioriteediks laste ja noorte huvihariduse ning kehalise aktiivsuse soodustamise. Eriti suurt tähelepanu sai viimane seoses hiljuti toimunud Eesti Olümpiakomitee presidendi valimistega. Kohtusin isiklikult nelja EOK presidendikandidaadiga ja eranditult kõik nad rõhutasid, et noored tuleb panua rohkem liikuma ja spordiga tegelema. Paraku ühtegi imerohtu täna selleks ei paista olevat.

Eesti Kabeliidu presidendina ning Tabasalu Kabeklubi eestvedajana on mul olnud kokkupuude paljude väiksemate spordialade eestvedajatega. Tuleb tõdeda, et suur osa Eesti spordisüsteemist toimib täna ainult tänu teavd tööd sõltumata sellest, kas neile selle eest raha makstakse või mitte. Jättes kõrvale

neli-viis suurt alaliitu nagu jalgpall, korvpall, suusatamine jne, on paraku ülejäänute osas seis selline, et klubid toimetavad suuresti aktiivsidade tasuta töö ning lapsevanemate pisikese finantseerimise najal. Viimane enamasti ei kata ära töötasusid vaid investeeritakse otseselt vajaminevatesse treeningvahenditesse. Tasuta töösse on inimesed reeglina valmis panustama ainult teatud protsendi oma vabast ajast ning see sõltub paljuski ka aktiivsete inimeste majanduslikust olukorrast, perekonnaseisust ja teistest asjaoludest. Teisalt on piirid ees ka lapsevanemate soovil ja tahtmisel maksta suuri summasid huviararingide tasudeks.

Üheks lahenduseks oleks treenerite staatuse võrdsustamine õpetajate omaga. Tänav finantsolukorda arvestades ei ole mõeldav, et kohalik omavalitsus üksi võtaks enda

palgale veel terve rea erinevate spordialade treenereid. Praguseks pole välja töötatud ka põhimõtteid, mille järgi üht või teist spordiala eelistada. Selle süsteemi loomise eelduseks on riikliku spordipoliitika ümberhindamine ning põhjalikum analüüs selles osas, millised lahendused oleksid jätkusuutlikud ja täidaksid oma eesmärgi ning millised mitte. Nii EOK uus president Urmas Sõõrumaa kui ka asepresidendiks valitud Tõnu Tõniste lubasid ühe oma prioriteedina tegeleda noortesporti toetamise ja arendamisega Eestis. Loodetavasti muutub lähiaastatel olukord väikestele klubidele ja alaliitudele lihtsamaks ning noorte tervikuna soodsamaks ja lihtmekesisemaks.

Seniks aga ootame jätkuvalt kõiki huvilisi korra nädalas Tabasalu Ühisgümnaasiumisse kabe trenni.

Within My Reach®

MINU SUHE ON MINU KÄTES

Minu suhe on minu kätes (ingl k Within My Reach) - paarisuhtekoolitusel baseeruv oskustepõhine interaktiivne koolitusprogramm üksikisikutele. See annab konkreetseid oskuseid ja uusi vaatenurki sügavamalt rahulolu pakkuva ning emotsionaalselt rikastava lähisuhteni jõudmiseks. Programm toetab osalejat isenda paremal mõistmisel, teadliku armastuse mõtestamisel ning saadud oskuste ja kogemuste baasil isiklike otsuste ja valikute tegemisel.

Minu suhe on minu kätes (ingl k Within My Reach) hõlmab nii üksikisikut kui kogu gruppi, toetades käsitletavate teemade kohaldamist isikliku eluga.

“Ma sooviksin, et oleksin seda kõike teadnud enne oma suhtega alustamist!” Programmi loojad on seda sageli kuulnud koolitusel osalenute käest, kuna koolitus on nende sõnul andnud paarisuhtele senisest hoopis teistsuguse perspektiivi. Sageli osalevad koolitusel need, kes on suhtes haiget saanud, lahku minemas või lahku läinud. Aga ka need, kes soovivad nüüd proovida oma uue suhte alguses teistmoodi ja ka need, kes tahavad olla paremini valmistunud oma tulevikusuhteks.

Koolitusel käsitletavad teemad:

- tervete paarisuhte määratlemine ja uurimine;
- oskuste omandamine, mis aitab paremini teha paarisuhte puuduvataid otsuseid;
- suhtlemisoskuste omandamine, mis aitab üles ehitada püsivaid paarisuhteid ja õpetab rääkima tundlikel teemadel, mida on paarisuhtes keeruline käsitleda;
- suhtevisioni loomine;
- turvalisus paarisuhtes;
- hea suhe vs halb suhe;
- suhtlemise neli ohumärki;
- hea suhtlemise alustalad;
- teadlikud suhtevälkud – arukas armastus;
- pärioluperekonna mõju;
- ootused;
- sündmused, teemad ja varjatud teemad;
- andestamine ja pühendumine;
- isiklike barjääride teadvustamine;
- lapse, lahutus ja uus perekond;
- prioriteetid paarisuhtes

Tagasiside pilootkoolitusel osalejatelt:

„Grupitööd meeldisid, jäi paremini meelde, kui sai läbi proovida. Koolitusest endast – olin üllatunud, et oli nii palju asju, mida ma ei teadnud.“

„Registreerin avaid juba järgmiseks ka PREP-paarisuhtekoolitusele, et see koos mehega läbi käia, nii palju teemasid on läbi WMR koolituse omandanud... Ootan põnevusega!“

„Ma arvan, et kõige vajalikum koolitusel oli turvalisuse teema. Väga paljudele on teada füüsiline ebaturvalisus. Ma pole kunagi kogenud füüsilist ebaturvalisust, kuid see paneb mind üllatuma, kuid palju seda on ja sellega justkui lepitakse. Aga minu abietus oli asju, mis muutsid mind ebakindlaks. Nüüd aga tean, et need olidki just emotsionaalse ja pühendumise turvalisuse väheus, mis kunagi olid olemas, kuid siis hakkasid aga tasakesi kahanema.“

„Minu jaoks oli oluline mõtetöö, mis on vajalik, et jõuda oma tulevikusuhteni.“

„Õppisin nägema seda, mis on minu roll, et mu suhted on olnud just sellised, nagu nad on. Ehk suudan nüüd viia sisse muutusi ja teha midagi teisiti.“

Harku vallas

R. 4.nov., kell 18.00 – 21.00
L. 5.nov., kell 10.00 – 18.00
L. 12.nov., kell 10.00 – 18.00

Koolitajad: Önne Aas-Udam ja Marge Vainre on koolitajad (PREP, WMR, Gordon) ja psühholoogid. Lisaks koolitustele tegutseb Önne loovterapeudina ja Marge pereterapeudina.

Koolituse hind: **135 EUR. Omasosalus 30 EUR inimeselt. (Toetab HMN)**
Hind sisaldab Within My Reach koolitusel osalemist ja õppematerjale.
Lisainfo: onneaas.udam@gmail.com
www.prep.ee/kalender